

IGAVENE LEGEND.

I. vaatus.

Kalur Tooma metsamajakeses väike Gea, Väino Randviiru tütar, ootab oma isa, kes läinud jahile. Toomas aitab last aega viita ja tüleb, et isa tuleb varsti tagasi. Gea küsib, kas ka ta ema tuleb tagasi. Tooma põiklevast vastusest saame aru, et siin on midagi korrrast ära.

Tuleb Oskar Osvalt, Väino sõber, loodusteaduse doktor, praegusel hetkel aga pigemini köögitudruk, sest täna on tema köögidežuur ja tal seisab ees tihed havi söömiskõlvuiseks tegemine. Ilmub oma jahisagiga nüüd ka Väino. Oskar haldab, et ei ole naist mallas, kes võiks hoolitseda majapidamise eest. Gea lubab kutsuda „valge tädi“, kes temaga sageli mängivat. Väino arvab, et saab hakkama ka ilma „valge tädita“. Gea lähleb mängima. Kahakesi jäänud sõprade jutujamisest selgub, et Väino naine on oma mehe ja lapse maha jätnud ja et Väino end siiski ei lase temast lahutada lootuses, et ta kord tuleb tagasi. Oskar küsib, mis oleks siis, kui äkki keriks silmapirrite teine naine, kellesse Väino armuks. Väino vastab, et uut armastust tema jaoks ei või enam olla, vana on jäänud kuhugi helisema nagu ilus legend.

Teises pildis näeme Jüri Saarma saeveski tööliisi metsas töötamas ja lõunavahetega pidamas. Karikeeritakse peremeest ja lauldakse tema arvel pilkelaule. Kui Tooma poolt lauldud kupleed on kõige paremas hoos, satub peale Jüri Saarm ise oma titarde Milvi ja Lonniaga. Vihahoos tormab Jüri kallale Toomale, kuid hoop ei taba mitte seda, vaid juhushikult mööduvat Väinot, kes tahab tulitsejaid lahutada. Milvi katsub oma isa vabandada, kuid Väino lahkub sellest eriliselt hoolimata ega ütle oma nimegi, kuigi Milvi seda tahab teada saada.

Kolmas pilt viib meid metsa teise paika. Väike Gea mängib ja laulab oma „valge tädiga“, kelleks osutub Milvi. „Valge tädiga“ juttu ajades Gea pajatab välja, et ta on emata, kuid et see kord tuleb tagasi.

Tuleb Väino, on üllatunud sellest, kes on Gea „valge tädi“, nagu Milvi sellest, et Gea on Väino tütar. Jutuajamise lõpul, mis Väinol alguses edeneb pessimistlikes toones, leiavad mõlemad, et „sellest maistest ilmast õnn kadunud pole veel“.

Neljandas pildis näeme Oskarit püüdmas liblikaid. Ta haldab, et ei taba kunagi seda, mida tahab. Siiski püüab ta seekord oma liblikavõrku midagi enneolematut — preili Lonni, kes põõsa taga päivitamas. Lonni on küll alguses pahane, kuid hakkab varsti kokeeteerima, seda enam, et Oskar temast esialgu suurt välja ei teegi. Kuid varsti sulab ka Oskari juba iseenest mitte liiga jäine süda, ja mõlemad noored imimesed on väga rahul oma vastastikuse tutvumisega.

Viendas pildis — maanteel — Milvi ja Väino jätavad jumalaga. Sinnasamasse tulevad ka Oskar ja Lonni. Oskar paneb kohe tähele, et Väino hommikune pessimism on hahtumas ja loeb seda õigusega Milvi teeneks. Lonni teatab, et ta ühes isa ja õega mõne päeva pärast sõidab Budapesti. Oskar lubab samuti sõita Budapesti ja koguni Väino sinna kaasa meelitada, kellega juba enne sellest juttu olnud. Ilmub Jüri, vihasuub, nähes oma tütreid „metstemeeste“ seltsis ja viib nad sealt minema. Oskar hakkab Väinole Budapesti sõidu suhtes peale käima. Väino on juba poolenisni nõus. Läheneb õö. Lauldes lähuvad tööliised koju.

II. vaatus.

Kogu teine vaatus mängib Ungaris — Budapestis, suurteostatud Szabo Szinhazy Soome-Ugri kongressi puhul eestlaste ja soomlaste auks korraldatud koosviibimisel. Eestlasi esindab Jüri Saarm, soomlasi Paavo Nellanen.

Vaatuse esimeses (üldiselt kuuendas) pildis peetakse vennastuskõnesid ja lastakse üksteist elada. See on meeleoluline ettevalmistus järgmiseks pildiks.

Seitsmendas pildis — aias — ilmuvad Szinhazy peole ka Oskar ja Väino. Oskar närvitseb, sest — nagu alles nüüd selgub Väinole — tal ei olegi kutsesid. Väino ei tabaks küll kontvõõrana pääseda koosviibimisele, kuid teda peab kinni mõte Milvist, kellega ta siin võib kokku saada, nagu Oskargi oma Lonniaga.

Oskar lähleb maja taha, et sissetungiks kasutada tagumist ust. Aias kohtuvad Väino ja Milvi ning on sellest õnnelikud. Milvi viib Väino majja tantsima. Saavad kokku „kolm venda“ Saarm, Nellanen ja Szinhazy, kelledest igatks ülistab oma kodumaa pealtna.